

Kemijärven kaupungin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2021

KH 28.03.2022 § 98
129/02.06.01.03/2022

Kuntalain (410/2015) 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumavertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kaupunginhallituksen jäsenet ja kaupunginjohtaja.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa esitetään selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa.

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman osoittamaa tulosta ennen varausten ja mahdollisten rahastosiirtojen tekemistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kaupungin alijäämäkehityksen vuoksi toimintakertomukseen sisältyy kaupunginhallituksen esitys tuloksen käsittelystä.

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2021

Kaupungin vuoden 2021 toimintakertomus ja tilinpäätös sisältää 1.1.2020 toimintansa aloittaneen Kemijärven Tilapalvelut liikelaitoksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen. Kaupungin tilinpäätöksessä tulee eritellä liikelaitoksen toiminta ja talouden toteutumaluvut sekä yhdistellä ne kaupungin tilinpäätöstulokseen toiminnan ja rahoituksen osalta.

Kemijärven kaupungin peruskunnan ja liikelaitoksen tilinpäätökset vuodelta 2021 on käsitelty ja hyväksytty lautakunnissa ja johtokunnassa maaliskuussa 2022 ja lähetetty liitettäväksi Kemijärven kaupungin tilivuoden 2021 toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen.

Valtuusto on hyväksynyt 3.2.2020 talouden sopeuttamisohjelman vuosille 2020-2022. Sopeuttamisohjelman toimenpiteet on sisällytetty vuoden 2021 osalta koko kaupungin talousarvioon ja tilinpäätökseen. Toimintavuoden tuloihin ja menoihin on vaikuttanut myös vuonna 2021 merkittävästi covid-19-pandemia.

Kaupungin toimintatuotot kasvoivat edellisvuodesta 9,1 %. Talousarvioon nähden toimintatuotot toteutuivat 11,5 % arvioitua suurempina. Merkittävän vaikutus tulojen kasvussa oli korona-avustusten määrällä. Korona-avustuksia kaupunki sai yhteensä noin 1,1 milj. euroa. Muita toimintatuottojen positiivisia eriä olivat pysyvien vastaavien myyntituotot

0,34 milj. euroa ja veteraanien palveluihin saadut valtionkorvaukset noin 1,3 milj. euroa (oli budjetoitu 1,2 milj. euroa).

Koko kaupunki		TA2021 sis. muutokset			POIKKEAMA	POIKKEAMA
Toimintatuotot (ulkoinen)		TP 2020	TP2021	€	%	
Myyntituotot		3 610 158	3 472 719	-367 951	-9,6	
Maksutuotot		2 724 742	2 585 807	-59 703	-2,3	
Tuet ja avustukset		665 398	1 775 549	974 859	121,8	
Vuokratuotot		2 150 690	1 997 470	67 000	3,5	
Muut toimintatuotot		360 921	550 878	459 528	503,0	
Toimintatuotot yhteensä		9 511 909	10 382 423	1 073 733	11,5	

Toimintakulut kasvoivat edellisvuodesta 0,5 %. Toimintakulut ylittivät budjetin 398 414 eurolla eli toteutuma oli 100,6 % talousarvioon nähden. Suurimmat toimintamenojen ylitykset kohdistuivat palvelujen ostoihin (mm. atk-palvelut, ilmoitukset, puhtaanapitopalvelut, matkustuspalvelut), aineisiin, tarvikkeisiin ja tavariin (hoitoaineet, lämmitys, sähkö, kalusto) sekä muihin toimintamenoihin kuten vuokrat (Vesapolku) ja pysyvien vastaavien myyntitappiot.

Koko kaupunki		TA2021 sis. muutokset			POIKKEAMA	POIKKEAMA
Toimintakulut (ulkoiset)		TP 2020	TP2021	€	%	
Henkilöstökulut		-25 257 989	-25 545 592	523 318	-2,0	
Palvelujen ostot		-29 414 381	-31 536 202	-195 822	0,6	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-4 209 322	-4 438 837	-536 587	13,8	
Avustukset		-4 828 401	-2 445 708	58 892	-2,4	
Vuokrat		-1 015 154	-977 169	-81 159	9,1	
Muut toimintakulut		-113 739	-211 516	-167 056	375,7	
Toimintakulut yhteensä		-64 838 986	-65 155 024	-398 414	0,6	

Toimintakate oli edellisvuoteen verrattuna 1,0 % pienempi (parempi) ja lisätalousarvioon 2021 verrattuna 1,2 % pienempi. Toimintakate alittui 675 320 eurolla lisätalousarvioon nähden.

Yhteenveto koko kaupungin (sisältäen liikelaitoksen) vuoden 2021 käyttötalousmenoista verrattuna vuoden 2021 talousarvioon (käyttötalouden toimintatuotot, -menot ja netto):

	Tilinpäätös TP 2020	Talousarvio+ Muutos	Tilinpäätös TP 2021	Käyttö-%	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
KEMIJÄRVEN KAUPUNKI						
HALLINTO- JA TUKIPALVELUT						
MENOT	-6 356 771	-6 341 800	-6 554 890	103,4	-213 090	3,4
TULOT	858 259	806 800	827 036	102,5	20 236	2,5
NETTOMENO	-5 498 512	-5 535 000	-5 727 854	103,5	-192 854	3,5
HYVINVOINTIPALVELUT						
MENOT	-56 930 914	-56 743 230	-56 965 917	100,4	-222 687	0,4
TULOT	6 090 652	6 160 310	6 983 596	113,4	823 286	13,4
NETTOMENO	-50 840 262	-50 582 920	-49 982 321	98,8	600 599	-1,2
TEKNISET PALVELUT						
MENOT	-3 013 628	-3 044 600	-3 019 496	99,2	25 104	-0,8
TULOT	1 183 278	1 014 600	1 247 640	123,0	233 040	23,0
NETTOMENO	-1 830 350	-2 030 000	-1 771 856	87,3	258 144	-12,7
LIIKELAITOS						
MENOT	-7 604 251	-7 550 990	-7 621 793	100,9	-70 803	0,9
TULOT	10 446 299	10 250 990	10 331 224	100,8	80 234	0,8
NETTOMENO	2 842 048	2 700 000	2 709 431	100,3	9 431	0,3
KOKO KAUPUNKI						
MENOT	-73 905 564	-73 680 620	-74 162 096	100,7	-481 476	0,7
TULOT	18 578 488	18 232 700	19 389 497	106,3	1 156 797	6,3
NETTOMENO	-55 327 076	-55 447 920	-54 772 600	98,8	675 320	-1,2

Verotulojen kehitys

Kaupungin vuoden 2021 verotulot olivat noin 30,8 milj. euroa, joka on edellisvuoteen nähden 1,2 milj. euroa (3,9 %) parempi. Talousarvioon nähden verotulot toteutuivat 0,3 milj. euroa arvioitua suurempina (1,1 %) johtuen yhteisöverotilityksistä.

Kemijärven verotulot	2021	2020	2019
Kunnan tulovero	24 346 194	24 214 200	22 775 303
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 460 585	1 376 749	1 184 437
Kiinteistövero	3 944 920	3 998 140	4 536 945
Muut verotulot			
Verotulot yhteensä	30 751 699	29 589 089	28 496 685

Valtionosuuksien kehitys

Valtionosuudet vähenivät edellisvuodesta 1,4 milj. euroa eli 4,8 %. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusvähennys oli 0,3 milj. euroa (ed. vuonna vähennys 0,5 milj. euroa). Verotulomenetysten kompensatio oli negatiivinen kun se edellisvuonna toi lisävaltionosuutta 0,7 milj. euroa. Talousarviossa arvioitiin valtionosuuksia saatavan n. 28 milj. euroa eli ero talousarvioon nähden oli 0,3 milj. euroa (0,9 %).

Kemijärven valtionosuudet	2021	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	28 669 855	30 048 409	25 566 939
Siitä: järjestelmämuutoksen korjaus	4 466 904	4 514 833	4 066 387
Siitä: harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	3 958 056	3 717 368	0
Muu opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	0	1 000 000	0
Verotulomenetysten korvaus ja muut	-301 571	-512 134	-367 884
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	-115 212	783 520	0
	28 253 072	29 684 102	25 199 055

Rahoitustuotot ja -kulut

Itä-Lapin energian tuloutus kasvoi edellisvuoteen nähden lähes 1,9 milj. eurolla (250 %) johtuen sähköenergian myyntihinnasta ja myynnin kasvusta. Tytäryhtiöiden osinkotuotot olivat noin 197 000 euroa. Lainojen korkokulut olivat edelleen alhaisella tasolla ollen n. 195 000 euroa (lainapääoma 38,6 milj. euroa). Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat talousarvioon nähden 2,0 milj. euroa suurempina.

Vuosikate ja tulos

Vuosikate oli 7 336 892 euroa ja vahvistui edellisvuodesta. Vuosikate toteutui talousarviossa arvioitua paremmin johtuen valtionosuuksista, verotuloista, koronatuista ja toteutuneista rahoitustuotoista sekä Lapin sairaanhoitopiirin kunnille palauttamista laskutetuista kuntaosuuksista ja kalliinhoidon tasauksista. Vuosikate kattaa poistot, jotka olivat 2 934 554 euroa.

Vuoden 2021 tilinpäätöstulos osoittaa rahastomuutoksen jälkeen 4 412 392 euron ylijäämää. Ylijäämäisellä tuloksella saadaan katettua aiempina vuosina kertyneet alijäämät kokonaan. Kumulatiivinen ylijäämä on tilinpäätöksen jälkeen 2 384 692 euroa.

Kaupungin ja liikelaitoksen investointimenot olivat 3 885 218 euroa. Käyttöomaisuuden myyntitulot olivat 1 355 377 euroa. Pysyvien vastaavien luovutusvoitot/-tappiot nettona olivat 223 834 euroa.

Kaupungin keskeiset talouden tunnusluvut v. 2015 - 2021

TUNNUSLUVUT	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tulovero%	20,50	21,00	21,00	21,50	21,50	21,50	21,50
Vuosikate €/as.	-14	309	70	160	288	695	1032
Kum. yli-/alijäämä €/as.	-675	-135	-382	-557	-611	-282	336
Lainakanta €/as.	4 203	4 298	4 573	4 434	4 727	5 570	5 427
Konsemilainat €/as.	8 875	8 780	9 509	8 982	9 221	10 481	10 632
Omavaraisuusaste%	44,1	48,3	46,1	46,1	45,4	43,7	47,5
Väestö 31.12.	7 756	7 657	7 536	7 375	7 280	7 196	7 107
Työllisyysaste	59	60	65	68	69	68	69

Kaupungin ja konsernin lainamäärän kehitys

LAINAT	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kaupungin lainat, 1 000 €	32 653	32 911	34 460	32 699	34 414	40 080	38 569
Konsemilainat, 1 000 €	68 958	67 228	71 662	66 239	67 127	75 136	75 561

Kaupungin ja konsernin keskeisimmät tilinpäätösluvut

Kaupungin tilinpäätösluvut / 1 000 €		Konsernin tilinpäätösluvut / 1000 €	
Toimintakate	-54 773	Toimintakate	-49 400
Vuosikate	7 337	Vuosikate	15 508
Tilikauden tulos	4 402	Tilikauden tulos	7 691
Tilinpäätössiirrot	10	Tilinpäätössiirrot, verot ym	-1 035
Tilikauden yli-/alijäämä	4 412	Tilikauden yli-/alijäämä	6 656
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	2 388	Kumulatiivinen yli-/alijäämä	16 539
Nettoinvestoinnit	3 885	Nettoinvestoinnit	13 874

Oheisena kaupunginhallituksen jäsenille tiedoksi allekirjoittamaton tilinpäätös ajalta 1.1. - 31.12.2021 (arkistoidaan valtuuston pöytäkirjan liitteenä). Tilinpäätös julkaistaan kaupunginhallituksen pöytäkirjan allekirjoituksen jälkeen pöytäkirjan liitteenä 1.

Oheisena kaupunginhallituksen jäsenille tiedoksi lautakuntien ja Tilapalvelut liikelaitoksen johtokunnan päätökset alaisensa toiminnan tilinpäätösten käsittelystä sekä toimielinten toimintakertomukset vuodelta 2021.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden ylijäämän 4 412 392 euroa siirrettäväksi omaan pääomaan yli- ja alijäämätilille. Kaupungin useita vuosia jatkunut alijäämäkehitys on saatu nyt katkaistua ja kertyneet alijäämät katettua kokonaisuudessaan. Kumulatiivista ylijäämä on tilinpäätöksen jälkeen yhteensä 2 384 692 euroa.

Valmistelija

Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, puh. 040 730 0236.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Rantanen Atte Kemijärvi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

1. esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy toimintakertomuksessa esitetyn tilikauden tuloksen käsittelyn,
2. allekirjoittaa vuoden 2021 tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi,
3. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen

edelleen valtuuston käsiteltäväksi toukokuun kokoukseen ja
4. oikeuttaa talouspalvelujen vielä allekirjoituksen jälkeen tekemään
teknisluonteisia korjauksia ja täydennyksiä tilinpäätöksen valtuustolle
menevään asiakirjaan, jos sellaiseen todetaan tarvetta kaupungin
kirjanpidon tai tilintarkastajan toimesta.

Päätös

Kokouksessa pidettiin tauko klo 17.29-17.41. Tuula Kuvaja poistui
kokouksesta tauon aikana.

Paula Alatalo esitti seuraavaa muutosta, kaupunginjohtajan katsauksessa
siirtyvän sote-henkilöstön tilalle vaihdetaan hyvinvointialueelle siirtyvä
henkilöstö. Alatalon esitys kannattamattomana raukesi.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa Kemijärven kehityksen
osan Kemijärven Kehitys Oy:lle uudelleen valmisteluun ja yhtiön
hallituksen käsittelyyn.

Kaupungin hallitus päätti yksimielisesti palauttaa Osuuskunta Uurton osan
osaskunnan hallituksen käsittelyyn.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 19.30-19.39.